



SZAKBIZOTTSÁGI ÜLÉS

Forster Központ
Budapest, 2015. december 7. 10:00

A napirend 3. pontja:

Szakbizottsági állásfoglalás kialakítása a „*Pécs (Sopianae) ókeresztény temetője*” világörökségi területre vonatkozó világörökségi kezelési terv Megalapozó Dokumentációjának (MAD) jóváhagyásához

ÖSSZEFOGLALÁS

A munkadokumentum a Forster Központ véleményét tartalmazza a Megalapozó Dokumentáció tervezetéről, valamint háttéranyagáról.

A napirendi ponthoz tartozó mellékletek az alábbi linken elérhetőek:

<https://www.dropbox.com/sh/45458fpx3k61f2g/AAD8LdYsnV5wbhecHjpNarcda?dl=0>

A világörökségi kezelési tervről, a világörökségi komplex hatásvizsgálati dokumentációról és a világörökségi várományos helyszínekről szóló 315/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet szerinti folyamat szerint a megalapozó dokumentáció és a világörökségi kezelési terv elkészítésére a Miniszterelnökség jogelődje, az EMMI által biztosított támogatás terhére a Forster Központ 2014. február 20-án kötött szerződést a közbeszerzési eljáráson nyertes konzorciummal (Bachman & Bachmann Építész Iroda Kft. és az M & M Architektész Építésziroda Kft. - Vállalkozó), ekkor kezdődött a MAD készítése. A Vállalkozó 2014. május 5-án adta le a MAD mintapéldányát, melyet a Forster Központ minőségbiztosítása csapata (koordinátor és konzulensek) véleményezett és megküldött a vállalkozónak. A mintapéldány javított (módosított) változatát a Forster Központ újból véleményezte, majd összeállította a dokumentációt és a Forster Központ véleményét az UMNb Világörökségi Szakbizottság (Szakbizottság) 2014. június 10-ére összehívott ülésére. A szakbizottsági ülésen – egyéb napirendi pontok mellett – a Szakbizottság áttekintette a „*Pécs (Sopianae) ókeresztény temetője*” világörökségi terület kezelési tervének megalapozó dokumentációját. Az ülésen a szakterületért 2014. június 6-ig felelős tárca, az EMMI képviselői nem tudtak részt venni, tekintettel az aktuálisan zajló minisztériumi átszervezésre, illetve a hatáskörök



FORSTER
KÖZPONT

Világörökség Titkárság

Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ
1014 Budapest, Táncsics Mihály utca 1., Tel.: (06 1) 225 4884

www.vilagorokseg.hu



változására. A Forster Központ a szóban elhangzott és írásban megérkezett véleményeket összesítette (a minőségbiztosító csapat véleményével együtt), majd a Szakbizottság MAD vonatkozó javaslatát 2014. június 20-án megküldte a kulturális örökség védelméért felelős miniszter részére. Az elkészült MAD-ról Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter véleménye 2014. augusztus 4-én érkezett meg a Forster Központba, amely haladéktalanul továbbításra került a vállalkozó részére. A miniszteri vélemény a MAD módosítását, átdolgozását írta elő, továbbá a dokumentációnak ismételt Szakbizottság elé terjesztését. A vélemény kitért arra, „amennyiben a Szakbizottság az átdolgozott megalapozó dokumentáció alapján a kezelési tervet kidolgozhatónak tartja, a kezelési terv kidolgozása megkezdhető”. A vállalkozó az átdolgozott MAD újabb változatát 2014 szeptemberében adta át a Forster Központ részére, külön levelében jelezte, hogy szükségesnek tartja a pécsi Önkormányzat vezetésével való egyeztetést a MAD végső leadását megelőzően. Erre azonban az önkormányzati választások miatt nem tudott sor kerülni, így a vállalkozó az átdolgozott MAD-ot kisebb kiegészítéssel 2014 novemberében küldte meg a Forster Központ részére. Az átdolgozott MAD-ot a Forster Központ minőségbiztosító csapata áttekintette, és a vállalkozóval folytatott konzultációkat követően 2014 decemberében készült összesített véleményében jelezte a vállalkozó felé a még szükséges változtatásokat. A vállalkozó ekkora összeállította a KET első változatát, azonban fentiek alapján nyilvánvaló volt, hogy az érdemi továbblépéshez a MAD elfogadása szükséges. A MAD szükséges további kiegészítéseit és javításait a vállalkozó elvégezte, és az érdemben módosított anyagot 2015 márciusában megküldte a Forster Központ részére. A még kisebb javítást igénylő, vagy pótolandó részek több körben újra megtárgyalásra kerültek, a Forster Központ jelezte, hogy ezt követően várja a végleges MAD-ot annak érdekében, hogy a módosított MAD-ot jóváhagyásra a már teljes körűen működő Szakbizottsághoz benyújtsa. A 2015 őszi tervezett szakbizottsági üléshez a vállalkozó által még kisebb részekkel kiegészített anyagot a Forster Központ kézhez kapta, a módosított megalapozó dokumentációt bocsátja a Világörökségi Szakbizottság tagjai általi véleményezésre, jóváhagyásra.

A kezelési tervekészítési folyamat hosszadalmas volta több okra vezethető vissza, így többek között arra a helyzetre, hogy 2014. júniusi szakbizottsági ülésen az illetékes tárca képviselőjének nem állt módjában véleményét kifejteni, illetve a tervezőnek erre reagálni, emiatt vált szükségessé egy újabb szakbizottsági jóváhagyás. A már jelzett okok miatt jelentősen elhúzódott a Szakbizottság felállása (a Szakbizottság 2014 végéig az új tagokkal nem állt fel, 2014 júniusát követően az első un. ügyvivői ülésre 2015. január 29-én került sor), a tagdelegálások csak 2015 augusztusára fejeződtek be, illetve ekkora kapta meg a Forster Központ új elnöke a felkérést UMNB Világörökségi Szakbizottság elnöki posztjára, ezáltal az újabb szakbizottsági ülések előkészítése 2015 őszi folytatódott. Végül szükséges megemlíteni, hogy a KET készítő tervezői konzorcium vezetője súlyosan megbetegedett, a feladatok ellátását, illetve a munka irányítását nem tudta az elvárt módon elvégezni, 2015 nyarán elhunyt.

A döntéstervezetet lásd a dokumentum végén a 6. bekezdésben.



Világörökség Titkárság

Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ
1014 Budapest, Táncsics Mihály utca 1., Tel.: (06 1) 225 4884

www.vilagorokseg.hu



Általános észrevételek:

1. Az UMNB Világörökségi Szakbizottsága véleményben és a miniszter szakvéleményben szereplő általános és konkrét észrevételek szinte kivétel nélkül javításra, kiegészítésre került a MAD legújabb kéziratában. Megállapítható, hogy az anyag igen értékes munkarészeket tartalmaz, így az egyes sírépítmények rövid leírása nagyon hasznos és tartalmas fejezet, kiegészült a nyilvánosság számára készített rövid összefoglaló, pótlásra került a korábbi kezelési terv értékelése, az anyag bővült a világörökségi helyszín működtetésének költségtervével. Öröndetes a világörökségi helyszínről készült új fotódokumentáció becsatolása, az V. fejezet teljesebbé tétele, valamint a miniszter szakvéleményében hiányolt forráshivatkozások pótlása a korábbi anyagokból szó szerint átvett szövegrészeket esetében. Igen hasznos elemei a MAD-nak az egyes táblázatos formában összeállított adatsorok, értékelések, mint ahogyan az illusztrációkhoz kapcsolódó elemző-javaslattevő tartalmakat is hordozó képaláírások.

2. Továbbra is kissé túldimenzionált a Pécs városáról általánosságban szóló munkarész, mely a világörökség beágyazását kívánja bemutatni, de tartalmazza az érdemi információkat is. A turizmus rész vonatkozásában az adatok egy része 4-5 éves, azonban a szöveg tartalmaz észrevételt ezek okaira, továbbá előrevetíti, hogy a KET során a kezeléshez szükséges információk beszerzésére külön tevékenységet kell tervezni. Bár nincs minden nagyobb fejezet végén konklúzió, azonban a MAD jelenlegi formájában alkalmas arra, hogy a készülő KET alapidokumentuma legyen. A hiányzó konklúziókat elegendő lenne majd akkor leszűrni, ha a KET szövegének előrehaladásával olyan újabb szempontok, összefüggések merülnek fel, amelyek miatt a MAD kiegészítése indokoltá válhat.

3. A több körben történt átdolgozás következtében a jogszabályok felsorolása nem teljesen koherens (III.3. A Világörökség értékeit és annak kezelését érintő hatályos jogszabályok 110. skk. o.), alapvetően tartalmaz minden fontosabb jogszabályt, tekintettel a 2015. márciusi leadásra, a szöveg nem minden esetben a jelenleg hatályban lévő állapotra mutat, ezt a végső benyújtás előtt szükséges frissíteni. Ugyanez érvényes azokra a lábjegyzetekre, amelyeknél a jogszabály szövege időközben változott (pl. 40, 45. lábjegyzet).

4. A technikai javítások terén a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ neve egy kivétellel (105.o) javításra került, ugyanitt nem került bele a Központ feladatai közé, hogy az örökségvédelmi mellett már a világörökségi nyilvántartást is kezeli. Hasonló kisebb hiányosság, hogy a bekerült az anyagba az OMF 1976-os és 1978-as programterve a feltárt emlékek bemutatására, érdemes felvenni a táblázatos összefoglalásba (251.o.). A II. kötet gazdag anyagát hasznos fotó-melléklet is kiegészíti, azonban ez a rész nem nevesített ezen kötet tartalomjegyzékében

5. Fentiek alapján javasoljuk a MAD Szakbizottság általi jóváhagyását, és kérjük, hogy a vállalkozót folytassa a megkezdett kezelési terv készítését.



Világörökség Titkárság

Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ
1014 Budapest, Táncsics Mihály utca 1., Tel.: (06 1) 225 4884

www.vilagorokseg.hu



6. Döntéstervezet / VÖSZB_2015_04_03

A Szakbizottság

1. *áttekintve Pécs (Sophianae) ókeresztény temetője* világörökségi terület világörökségi kezelési terv átdolgozott Megalapozó Dokumentációját,

2. a Megalapozó Dokumentációt *jóváhagyja*, és a Kezelési Tervet a MAD alapján kidolgozhatónak tartja



Világörökség Titkárság

Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ
1014 Budapest, Táncsics Mihály utca 1., Tel.: (06 1) 225 4884

www.vilagorokseg.hu